

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku, Ranku Krivokapiću

PRIMLJENO:	20. III	20. 14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/14-6		
VEZA:			
EPA:	448 XXV		
SKRAĆENICA:		PRILOG:	

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo PREDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZBORU
ODBORNIKA I POSLANIKA

U Podgorici,
20. mart 2014. godine

POSLANICI

1. mr Milutin Simović,

2. Goran Danilović,

3. Almer Kalač,

4. Ljerka Dragičević,

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZBORU ODBORNIKA I POSLANIKA**

Član 1

U Zakonu o izboru odbornika i poslanika („Službeni list RCG” , br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06, i „Službeni list CG” , broj 46/11) u članu 2 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ispitivanje javnog mnjenja se ne može vršiti na biračkom mjestu niti na udaljenosti do 100 metara od biračkog mjesta.”

Član 2

U članu 4 stav 1 riječi: „grupe građana” zamjenjuju se riječima: „grupe birača”.

Član 3

U članu 5 poslije stava 1 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

„Mandat odborniku, odnosno poslaniku može prestati i ranije u skladu sa ovim zakonom.“
Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 4

U članu 13 stav 2 mijenja se i glasi:

„Državna izborna komisija i opštinske izborne komisije dužne su u roku od 72 sata od dana donošenja odluke o raspisivanju izbora, utvrditi i objaviti izborni kalendar svih rokova za sprovođenje izbornih radnji predviđenih izbornim zakonodavstvom.”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Dan održavanja izbora je neradni dan (nedelja).”

Član 5

U članu 17 stav 3 briše se.

Član 6

U članu 23 poslije riječi „opštinske” dodaju se zarez i riječi: „izborna komisija Glavnog grada, izborna komisija Prijestonice (u daljem tekstu: opštinska izborna komisija)”.

Član 7

U članu 24 stav 1 poslije riječi: „političke partije“ dodaju se riječi: „odnosno koalicione izborne liste“, a riječi: „grupe građana“ zamjenjuju se riječima: „grupe birača“.

Član 8

Član 25 mijenja se i glasi:

„Opštinsku izbornu komisiju čine: predsjednik i četiri člana u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Za predsjednika opštinske izborne komisije imenuje se kandidat političke partije, odnosno podnosioca izborne liste koja je na prethodnim izborima dobila najveći broj odborničkih mandata.

Ukoliko je na prethodnim izborima najveći broj mandata dobila koaliciona izborna lista, za predsjednika opštinske izborne komisije imenuje se, po pravilu, kandidat političke partije kojoj je, u okviru koalicije, pripao najveći broj odborničkih mandata.

Sekretar opštinske izborne komisije imenuje se na predlog parlamentarne opozicije.

Za sekretara opštinske izborne komisije, po pravilu, se imenuje kandidat na predlog opozicione izborne liste koja je na prethodnim izborima dobila najveći broj odborničkih mandata.

Sekretar komisije je zadužen za realizaciju administrativnih poslova predviđenih izbornim zakonodavstvom.

Dva člana stalnog sastava opštinske izborne komisije imenuju se na predlog parlamentarne opozicije.

Za članove stalnog sastava iz reda opozicije imenuju se predstavnici opozicionih izbornih lista u odgovarajućoj skupštini opštine proporcionalno broju osvojenih mandata na prethodnim izborima, a u slučaju istog broja mandata prednost ima izborna lista koja je dobila veći broj glasova.

Ukoliko u odgovarajućoj skupštini opštine postoji samo jedna opoziciona izborna lista, oba člana stalnog sastava opštinske izborne komisije imenuju se na predlog te opozicione izborne liste.

Predsjedniku i članovima opštinske izborne komisije u stalnom sastavu imenuju se zamjenici.

Opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste može imati zamjenika.

Predsjednika i članove komisije, kao i opunomoćene predstavnike podnosilaca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti, u vršenju poslova i zadataka u komisiji zamjenjuju njihovi zamjenici.

Predsjednik komisije, njegov zamjenik i sekretar, kao i članovi komisije i njihovi zamjenici u stalnom sastavu imenuju se iz reda diplomiranih pravnika.”

Član 9

U članu 26 poslije stava 3 dodaje se novi stav 4 koji glasi:

„Opunomoćeni predstavnik u prošireni sastav opštinske izborne komisije određuje se iz reda diplomiranih pravnika, a zamjenici opunomoćenih predstavnika, po pravilu, iz reda diplomiranih pravnika.“

St. 4 i 5 postaju st. 5 i 6.

Član 10

U članu 29 stav 1 riječi: „iz reda kandidata koje predlažu političke partije koje imaju poslanike u Skupštini“ zamjenjuju se riječima: „u skladu sa ovim zakonom“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Državna izborna komisija ima status pravnog lica.“

Član 11

Član 30 mijenja se i glasi:

„Državnu izbornu komisiju čine: predsjednik i deset članova u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Predsjednika Državne izborne komisije imenuje Skupština, na predlog radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanja nakon prethodno sprovedenog javnog konkursa.

Četiri člana stalnog sastava Državne izborne komisije imenuju se na predlog parlamentarne većine.

Četiri člana stalnog sastava Državne izborne komisije, od kojih jedan vrši funkciju sekretara, imenuju se na predlog parlamentarne opozicije.

Za člana stalnog sastava Državne izborne komisije imenuje se i jedan predstavnik političke partije, odnosno podnosioca izborne liste za autentičnu zastupljenost pripadnika manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice, koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj glasova, a njegov zamjenik treba da bude pripadnik nekog drugog manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice.

Jednog člana stalnog sastava Državne izborne komisije imenuje Skupština, na predlog radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanja nakon prethodno sprovedenog javnog konkursa, iz reda predstavnika civilnog društva, nevladinog sektora i univerziteta, koji je stručan za pitanja izbornog zakonodavstva.

Za člana stalnog sastava Državne izborne komisije iz stava 6 ovog člana ne može biti imenovano lice koje je u poslednjih 10 godina obavljalo funkciju člana organa političke partije.

Za člana stalnog sastava Državne izborne komisije iz stava 6 ovog člana bira se lice koje je objavljivalo naučne radove i stručne članke na temu izbornog procesa, koje je ostvarilo javnu prepoznatljivost u ovoj oblasti i koje je učestvovalo u domaćem ili međunarodnom monitoringu izbornog procesa.

Radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanja, u postupku utvrđivanja predloga, imaće u vidu i preporuke organizacija koje su se u poslednjih pet godina bavile kreiranjem izbornog zakonodavstva i monitoringom izbornih procesa.

Za članove stalnog sastava na predlog parlamentarne većine, odnosno opozicije imenuju se predstavnici izbornih lista proporcionalno broju osvojenih mandata na prethodnim izborima, a u slučaju istog broja mandata imenuje se sa izborne liste koja je dobila veći broj glasova na prethodnim izborima.

Ukoliko u Skupštini postoji samo jedna izborna lista koja čini parlamentarnu većinu, odnosno jedna opoziciona izborna lista, sva četiri člana u stalni sastav državne izborne komisije imenuju se na predlog te izborne liste.

Članovima Državne izborne komisije u stalnom sastavu koji se imenuju na predlog parlamentarne većine, odnosno parlamentarne opozicije imenuju se zamjenici.

Predsjednika Državne izborne komisije u slučaju spriječenosti zamjenjuje član Državne izborne komisije u stalnom sastavu kojeg on odredi.

Opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste može imati zamjenika.

Članove Državne izborne komisije i opunomoćene predstavnike podnosilaca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti, u vršenju poslova i zadataka u Državnoj izbornoj komisiji zamjenjuju njihovi zamjenici.

Članovi Državne izborne komisije, njihovi zamjenici i opunomoćeni predstavnici podnosilaca izbornih lista imenuju se iz reda diplomiranih pravnika.

Predsjednik Državne izborne komisije mora biti diplomirani pravnik i imati najmanje 10 godina radnog iskustva u struci i ne smije biti član organa upravljanja političke partije u zadnje tri godine. ”

Član 12

U članu 31 stav 4 riječi „15 dana” zamjenjuju se riječima: „20 dana”.

Član 13

U članu 32 stav 1 tačka 16 riječ „ovim” briše se.

Član 14

Član 33a mijenja se i glasi:

„Predsjednik i sekretar Državne izborne komisije dužnost obavljaju profesionalno.

Rješenje o zaradi i drugim pravima predsjednika i sekretara Državne izborne komisije donosi odbor Skupštine nadležan za administrativna pitanja. ”

Član 15

U članu 34 stav 3 mijenja se i glasi:

„Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službe Komisije donosi Komisija, na predlog sekretara Komisije, uz saglasnost nadležnog radnog tijela Skupštine. ”

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Sredstva za rad Državne izborne komisije obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore“.

Član 16

U članu 35 poslije stava 5 dodaju se dva nova stava 6 i 7 koji glase:

„Birački odbor imenuje se za svako biračko mjesto, najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Izuzetno, na obrazloženi zahtjev političke partije, odnosno grupe birača koja je stekla pravo da predloži predstavnike u stalnom sastavu biračkog odbora, sastav biračkog odbora može se mijenjati i nakon isteka roka iz stava 6 ovog člana, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta. "

Dosadašnji stav 6 postaje stav 8.

Član 17

U članu 37 stav 3 riječ „dva“ zamjenjuje se riječju „četiri“.

Član 18

U članu 39 stav 4 riječi: „grupe građana“ zamjenjuju se riječima: „grupe birača“.

Član 19

Član 39a mijenja se i glasi:

„U cilju ostvarivanja principa rodne ravnopravnosti, na izbornoj listi biće najmanje 30% kandidata manje zastupljenog pola.

Na izbornoj listi među svaka četiri kandidata prema redosljedu na listi (prva četiri mjesta, druga četiri mjesta i tako do kraja liste) mora biti najmanje po jedan kandidat pripadnik manje zastupljenog pola.

Izborna lista koja ne ispunjava uslove iz st. 1 i 2 ovog člana smatraće se da sadrži nedostatke za proglašenje izborne liste, a podnosilac liste biće pozvan da otkloni nedostatke liste, u skladu sa ovim zakonom.

Podnosiocu izborne liste koji ne otkloni nedostatke iz stava 3 ovog člana, izborna komisija odbiće proglašenje izborne liste, u skladu sa ovim zakonom. "

Član 20

U članu 41 stav 1 mijenja se i glasi:

„Ako po donošenju rješenja o proglašenju izborne liste kandidat izgubi crnogorsko državljanstvo, bude izbrisan iz registra prebivališta, odnosno ako nastupi njegova smrt, podnosilac izborne liste gubi pravo da predloži novog kandidata. ”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Promjene iz st. 1 i 2 ovog člana ne mogu uticati na ispunjenost uslova iz čl. 39 i 39a ovog zakona.“

Član 21

U članu 42 stav 2 poslije riječi „partija“ dodaju se riječi: „ili grupa birača“.

U stavu 4 riječ „pismenu“ zamjenjuje se riječju „pisanu“.

Član 22

Član 43 mijenja se i glasi:

„Izborna lista za izbor odbornika, odnosno poslanika može biti utvrđena ako je svojim potpisima podrži najmanje 0,8 % birača od broja birača u izbornoj jedinici, računajući prema podacima o broju birača sa izbora koji su prethodili odluci za raspisivanje izbora, bez obzira da li se radi o izborima za predsjednika Crne Gore ili o izborima za skupštinu.

Izborna lista za izbor odbornika, odnosno poslanika može biti utvrđena i bez potpisa podrške ukoliko politička partija ili grupa birača koja je podnosilac izborne liste ima poslanika u Skupštini Crne Gore.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za političke partije ili grupe birača koje predstavljaju manjinski narod ili manjinsku nacionalnu zajednicu, izborna lista za izbor odbornika može biti utvrđena ako je svojim potpisom podrži najmanje 150 birača, odnosno za izbor poslanika može biti utvrđena ako je svojim potpisom podrži najmanje 1.000 birača, a koriste pravo iz člana 94 stav 2 ovog zakona. U opštinama u kojima je na prethodnim izborima odbornički mandat vrijedio jednako ili manje od 150 glasova, izborna lista za izbor odbornika može biti utvrđena ako je svojim potpisom podrži onaj broj birača koji je za jedan manji u odnosu na broj glasova koliko je na prethodnim izborima za odnosnu skupštinu opštine vrijedio jedan odbornički mandat.

Izborna lista za izbor poslanika koja predstavlja manjinski narod ili manjinsku nacionalnu zajednicu sa učešćem u ukupnom stanovništvu Crne Gore do 2% prema rezultatima posljednjeg popisa može biti utvrđena ako je svojim potpisom podrži najmanje 300 birača.

Birači koji potpisuju liste za izbor odbornika moraju imati prebivalište na području odnosne opštine.

Birači koji potpisuju liste za izbor poslanika moraju imati prebivalište na teritoriji Crne Gore.

Potpis birača za podršku izornoj listi daje se pred članovima opštinske izborne komisije.

Državna izborna komisija propisuje postupak i organizaciju za davanje potpisa birača za podršku izornoj listi. “

Član 23

U članu 46 stav 2 tačka 1 riječ „pismena“ zamjenjuje se riječju „pisana“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od dokumentacije propisane stavom 2 ovog člana, grupe birača uz izbornu listu dostavljaju i izjavu ovjerenu pred nadležnim organom o odluci da učestvuju na izborima sa programskim ciljevima izborne liste, ovlaštenom licu za zastupanje pred nadležnim organima, kao i druga međusobna prava i obaveze.“

Stav 3 postaje stav 4.

Član 24

U članu 48a poslije riječi „liste“ dodaju se riječi: „za izbor poslanika“.

Član 25

U članu 56 poslije stava 1 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

„Televizija Crne Gore je prilikom organizovanja i emitovanja emisija iz stava 1 ovog člana dužna da obezbijedi prevod na znakovni jezik.“

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 26

U članu 63 stav 1 broj „10“ zamjenjuje se brojem „15“, a poslije riječi „servisa“ dodaju se riječi: „i drugih medija“.

Član 27

U članu 65 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Prilikom određivanja biračkih mjesta opštinska izborna komisija je dužna da vodi računa da olakša pristup biračkom mjestu licima sa invaliditetom.“

Član 28

U članu 67 stav 2 briše se.

St. 3, 4 i 5 postaju st. 2, 3 i 4.

Član 29

Član 68 mijenja se i glasi:

„Ministarstvo nadležno za biračke spiskove dostavlja obavještenje o izborima biračima, najkasnije sedam dana prije dana održavanja izbora.

Ministarstvo iz stava 1 ovog člana dostavljanje obavještenja o izborima biračima vrši putem pošte kao običnu pošiljku na adresu stanovanja.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana mora biti i u formatu dostupnom biraču s invaliditetom i sadržati: dan i vrijeme održavanja izbora, broj i adresu biračkog mjesta na kome se glasa i broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana nije uslov za ostvarivanje biračkog prava.“

Član 30

Član 68a mijenja se i glasi:

„Na biračkim mjestima koriste se elektronski uređaji za identifikaciju birača.

Birač da bi glasao mora se elektronski identifikovati.

Biraču koji odbije elektronsku identifikaciju birački odbor neće dozvoliti da glasa.

Elektronski uređaji predstavljaju kompaktnu hardversku i softversku cjelinu sačinjenu od:

- elektronskog čitača mašinski čitljivog zapisa (MRZ) sa lične karte i pasoša;

- računara u čijoj memoriji će biti smješten izvod iz zaključenog biračkog spiska za tačno određeno biračko mjesto uključujući i zadnju fotografiju birača iz registra ličnih karata ili pasoša;
- štampača koji će štampati potvrdu o uspješno izvršenoj identifikaciji birača.

Podaci koji će se smještati u uređaj iz stava 4 ovog člana brišu se u roku od 30 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Uputstvo o načinu korišćenja elektronskih uređaja za identifikaciju birača iz stava 1 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za biračke spiskove.

Ministarstvo nadležno za biračke spiskove, za potrebe elektronske identifikacije birača na biračkom mjestu, izrađuje elektronsku verziju izvoda iz biračkog spiska za svako biračko mjesto na odgovarajućem elektronskom mediju u roku od 72 časa od dana kada je doneseno rješenje o zaključenju biračkog spiska.

Nabavku i održavanje elektronskih uređaja za identifikaciju birača sprovodi organ nadležan za vođenje biračkog spiska.

Državna izborna komisija kontroliše proces i upotrebu elektronskih uređaja za identifikaciju birača."

Član 31

Poslije člana 68a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 68b

Prilikom dolaska na biračko mjesto birač je dužan da preda ličnu kartu ili pasoš predsjedniku biračkog odbora.

Predsjednik biračkog odbora elektronskom identifikacijom pronalazi birača u elektronskom i odštampanom izvodu iz biračkog spiska, birač se potpisuje na za to predviđenom mjestu na izvodu iz biračkog spiska, nakon čega birački odbor omogućava biraču da glasa.

Uređaj za elektronsku identifikaciju prikazaće fotografiju birača na monitoru i odštampati papirni odrezak- potvrdu, koja sadrži ime i prezime, jmbg i redni broj birača koji je istovjetan onome u odštampanom biračkom spisku. Predsjednik i član biračkog odbora iz suprotne političke opcije (poštovanje pariteta vlast-opozicija) čitko i svojeručno će potpisati odštampani odrezak - potvrdu, koja će se potom čuvati zajedno sa glasačkim kuponom.

Ukoliko zbog opravdanih objektivnih okolnosti, kao što su višesatni nestanak električne energije ili kvar na sistemu, tokom glasanja bude onemogućena elektronska identifikacija birača, birački odbor će donijeti odluku da nastavi glasanje po sistemu vizuelne identifikacije koja podrazumijeva da predsjednik odbora uvidom u ličnu kartu ili pasoš potvrdi identitet birača, pronadje ga u odštampanom biračkom spisku, omogući mu da se potpiše i uputi ga u prostor za glasanje.

Kada birač glasa, predsjednik i član biračkog odbora iz stava 4 ovog člana će čitko i svojeručno potpisati glasački kupon sa druge strane. "

Član 32

U članu 69 stav 6 riječi: „50 metara” zamjenjuju se rječima: „100 metara”.

Član 33

U članu 71a stav 1 riječi: "telefona, mobilnih telefona i pejdžera" zamjenjuju se riječima: „elektronskih uređaja za komunikaciju (telefon, mobilni telefon, laptop, tablet računar itd.)”.

Član 34

U članu 73a stav 6 riječi „90-gramskom” zamjenjuju se riječima „120-gramskom”.

Član 35

U članu 74 stav 1 mijenja se i glasi :

„Nadležna izborna komisija bliže propisuje oblik i izgled, način, mjesto i kontrolu štampanja i distribuciju glasačkih listića i šablona za glasački listić, kao i uništavanje matrice.“

Poslije stava 1 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

„Šablon za glasački listić mora da prati oblik i izgled glasačkog listića.“

St. 2, 3, 4, 5 i 6 postaju st. 3, 4, 5, 6 i 7.

Član 36

U članu 75 stav 1 mijenja se i glasi:

„Opštinska izborna komisija je dužna da za svaki birački odbor blagovremeno pripremi opremu i materijal za glasanje, a naročito: opremu iz člana 68a, potreban broj glasačkih listića, potreban broj šablona za glasački listić, zbirne izborne liste, dva izvoda iz biračkog spiska (jedan za glasanje putem pisma), kutije za glasanje na biračkom mjestu, mobilne kutije za glasanje putem pisma, posebne i službene koverte za glasanje, kao i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora.”

U stavu 3 riječi: „preuzima birački odbor” zamjenjuju se riječima: „preuzima predsjednik biračkog odbora”.

Član 37

U članu 77 stav 5 riječi: „pet dana” zamjenjuju se riječima: „sedam dana”.

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izborna komisija je dužna da najkasnije četiri sata po dostavljanju zahtjeva omogući uvid u izborni materijal podnosiocu izborne liste koji je dostavio zahtjev.”

Član 38

U članu 80 stav 1 poslije riječi „dokazuje” dodaje se riječ „biometrijskom”, a poslije riječi „pasošem” stavlja se tačka a preostali tekst briše se.

Član 39

U članu 84 stav 1 mijenja se i glasi:

„Birač koji nije u mogućnosti da na biračkom mjestu lično glasa zbog nepristupačnosti okruženja, informacija i komunikacija (lice sa invaliditetom), ili nepismenosti (nepismeno lice) ima pravo da to učini uz pomoć asistenta kojeg on sam odredi, a koji je dužan da listić popuni, odnosno glasanje obavi na način na koji mu birač naloži.”

Poslije stava 1 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

„Nadležna izborna komisija je dužna da na svakom biračkom mjestu obezbijedi odgovarajući šablon koji omogućava biraču sa oštećenjem vida da lično glasa.”

U dosadašnjem stavu 3 riječi: „stava 1“ zamjenjuju se riječima: „st. 1 i 2“.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 40

Član 85 mijenja se i glasi:

„Birač koji zbog starosti, invalidnosti, bolničkog ili kućnog liječenja nije u mogućnosti da glasa na biračkom mjestu na kojem je upisan u izvod iz biračkog spiska, a želi da glasa, podnosi biračkom odboru, na propisanom obrascu, zahtjev za glasanje putem pisma.

Birač koji želi da glasa putem pisma dužan je da lično potpiše obrazac iz stava 1 ovog člana.

Zahtjev za glasanje putem pisma dostavlja se biračkom odboru na biračkom mjestu, najkasnije do 13 časova na dan glasanja.

Zahtjev za glasanje putem pisma biračkom odboru na biračkom mjestu može dostaviti samo lice koje svojim potpisom ovlasti podnosilac zahtjeva za glasanje putem pisma. Jedno lice ne može dostaviti biračkom odboru više od jednog zahtjeva za glasanje putem pisma, osim u slučaju da to čini za dva ili više birača koji glasaju putem pisma a žive u istom porodičnom domaćinstvu.

Ovlašćenje za dostavljanje biračkom odboru zahtjeva za glasanje putem pisma sastavni je dio obrasca iz stava 1 ovog člana.

Obrazac iz stava 1 ovog člana propisuje Državna izborna komisija.

Uz zahtjev za glasanje putem pisma i ovlašćenja za podnošenje zahtjeva biračkom odboru se dostavlja i lična karta ili pasoš birača koji želi da glasa putem pisma. ”

Član 41

Poslije člana 85 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Član 85a

„Po prijemu zahtjeva za glasanje putem pisma, birački odbor provjerava identitet lica – donosioca zahtjeva za glasanje putem pisma, utvrđuje da li je lice koje želi da glasa putem pisma upisano u birački spisak i cijeni razloge za glasanje putem pisma.

Ako birački odbor ne omogući nekom licu da glasa putem pisma, razloge za to dužan je unijeti u zapisnik o radu biračkog odbora.

Predsjednik biračkog odbora izvršice elektronsku verifikaciju (identifikaciju) lične karte ili pasoša birača, a odštampane odreske-potvrde će čuvati sa ostalom dokumentacijom neophodnom za glasanje putem pisma.

Nakon što izvrši elektronsku verifikaciju (identifikaciju) predsjednik biračkog odbora predaće ličnu kartu ili pasoš birača donosiocu zahtjeva za glasanje putem pisma, koji je dužan da taj identifikacioni dokument, bez odlaganja, vrati podnosiocu zahtjeva za glasanje putem pisma.

Pošto je utvrdio da su ispunjeni uslovi za glasanje putem pisma, birački odbor će, preko četiri povjerenika iz reda zamjenika članova biračkog odbora, dostaviti biraču: ovjereni glasački listić, zbirnu izbornu listu, poseban koverat za kontrolni kupon, izvod iz biračkog spiska, pribor za pečačenje i pribor za pisanje.

Glasanje putem pisma mogu nadgledati akreditovani posmatrači izbora na biračkom mjestu.

U postupku glasanja putem pisma koristi se prenosna neprozirna glasačka kutija za glasanje putem pisma, koju prethodno na biračkom mjestu birački odbor pečati pečatnim voskom.

Državna izborna komisija propisuje oblik i izgled glasačke kutije iz stava 7 ovog člana.

Član 85b

Nakon što se utvrdi identitet birača povjerenik zaokružuje njegov redni broj u izvodu iz biračkog spiska, dodaje biraču glasački listić čiji prijem birač potvrđuje svojeručnim potpisom na izvod iz biračkog spiska, nakon čega birač glasa, a zatim presavija popunjeni glasački listić, tako da se ne vidi kako je glasao, a da, pri tome, ostane slobodan kontrolni kupon, koji će od glasačkog listića odvojiti povjerenik i staviti ga u poseban koverat za kontrolne kupone, nakon čega birač presavijeni glasački listić stavlja u prenosnu glasačku kutiju.

Birač koji nije u mogućnosti da lično glasa ima pravo da to učini uz pomoć lica kojeg on sam odredi, a koji je dužan da listić popuni, odnosno glasanje obavi na način na koji mu birač naloži.

Povjerenici svojeručno potpisuju odštampani odrezak-potvrdu, koja će se potom čuvati zajedno sa kontrolnim kuponom.

Povjerenici predaju biračkom odboru prenosnu glasačku kutiju sa glasačkim listićima, izvod iz biračkog spiska, a koverat sa kontrolnim kuponom predaju članu biračkog odbora koji je zadužen za čuvanje kontrolnih kupona.

Prenosnu biračku kutiju birački odbor otvara nakon zatvaranja biračkog mjesta i utvrđuje broj glasačkih listića sadržanih u prenosnoj glasačkoj kutiji na način da se ne povrijedi tajnost glasanja.

Nakon što utvrdi da je glasanje putem pisma izvršeno u skladu sa pravilima, birački odbor, glasačke listiće sadržane u prenosnoj glasačkoj kutiji za glasanje putem pisma, miješa sa glasačkim

listićima koji su bili sadržani u glasačkoj kutiji na biračkom mjestu, i tek onda pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mjestu.

U zapisniku o radu biračkog odbora unosi se: broj primljenih zahtjeva za glasanje putem pisma, broj birača kojima je birački odbor omogućio glasanje putem pisma i broj birača koji su glasali putem pisma.

Zahtjeve za glasanje putem pisma dostavljene biračkom odboru i izvod iz biračkog spiska za glasanje putem pisma, birački odbor stavlja u poseban koverat, na kojem stoji oznaka sadržaja i koji, nakon utvrđivanja rezultata glasanja, pečati i dostavlja opštinskoj izbornoj komisiji, kao sastavni dio izbornog materijala. "

Član 42

U članu 87 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Lica koja rade u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa i lica koja rade u organu uprave nadležnom za izvršenje krivičnih sankcija ne mogu biti u sastavu biračkog odbora.

Birači iz stava 1 ovog člana identitet dokazuju u skladu sa članom 80 ovog zakona.“

Član 43

U članu 88 riječi: „u vrijeme održavanja izbora“ brišu se.

Član 44

U članu 89 u stavu 9 riječ „glasali“ zamjenjuje se riječima: „identifikovani u izvodu iz biračkog spiska da su glasali“, a poslije riječi: „veći od broja kontrolnih kupona“ dodaju se riječi: „ili ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u kutiji veći od broja potpisanih odrezaka i potpisanih kupona.“

Član 45

U članu 91 stav 1 poslije riječi: „odvojene od glasačkih listića“ dodaju se zarez i riječi: „zahtjeve za glasanje putem pisma“.

U stavu 2 riječi: „12 časova“, zamjenjuju se riječima: „šest časova“.

Član 46

U članu 92 stav 1 riječ „utvrđuje:“ zamjenjuje se sa riječju „evidentira“, a poslije riječi „spisak“ briše se tačka i zarez i dodaju riječi: „i utvrđuje.“.

Član 47

U članu 94 stav 2 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka 3 koja glasi:

„3) izborne liste za izbor odbornika pripadnika određenog manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice, naznačenog u izbornoj prijavi ili nazivu izborne liste, u slučaju da ni jedna od njih ne ispuní uslov iz stava 1 ovog člana, stiču pravo na učešće u raspodjeli mandata sa ukupno dobijenim brojem važećih glasova.“

Poslije stava 3 dodaje se novi stav 4 koji glasi:

„Pravo iz stava 2 tačka 3 ovog člana koriste izborne liste pripadnika određenog-istog manjinskog naroda, odnosno određene – iste manjinske nacionalne zajednice, sa učešćem do 15% od ukupnog stanovništva na državnom nivou i sa učešćem od 1,5% do 15% od ukupnog stanovništva na teritoriji opštine, Glavnog grada, odnosno Prijestonice, prema podacima sa posljednjeg popisa stanovništva.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 48

U članu 102 stav 3 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „u skladu sa rokovima iz člana 98 ovog zakona“.

Član 49

U članu 104 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako mandat prestane odborniku, odnosno poslaniku iz reda manje zastupljenog pola, umjesto njega izabraće se prvi sljedeći kandidat na izbornoj listi iz reda manje zastupljenog pola.

Ako na izbornoj listi sa koje je odbornik, odnosno poslanik izabran nema više kandidata manje zastupljenog pola, izabraće se onaj kandidat koji je sljedeći prema redoslijedu na listi.“

U dosadašnjem stavu 6 riječ „pismena“ zamjenjuje se riječju „pisana“.

Dosadašnji st. 3, 4, 5 i 6 postaju st. 5, 6, 7 i 8.

Član 50

U članu 111g stav 1 riječi: „Ministarstvo inostranih poslova Crne Gore“ zamjenjuju se riječima: „ministarstvo nadležno za vanjske poslove“.

U stavu 3 riječi: „Ministarstvo inostranih poslova“ zamjenjuju se riječima: „ministarstvo nadležno za vanjske poslove“

Član 51

Poslije člana 111e dodaje se novi član 111ž koji glasi:

„Član 111ž

“Ovlašćeni predstavnici domaćih organizacija registrovanih za ispitivanje javnog mnjenja, mogu vršiti ispitivanje javnog mnjenja po završenom glasanju, u skladu sa ovim zakonom.

Organizacija iz stava 1 ovog člana podnosi zahtjev Državnoj izbornoj komisiji koja u roku od 48 časova od prijema zahtjeva izdaje službena ovlašćenja ili rješenjem odbija izdavanje ovlašćenja .

Zahtjev iz stava 2 ovog člana sadrži: naziv organizacije, dokaz o upisu u registar za djelatnost ispitivanja javnog mnjenja, broj i sastav predstavnika ispitivača javnog mnjenja.

Zahtjev se podnosi najkasnije pet dana prije dana glasanja.“

Član 52

Član 113 briše se.

Član 53

Član 115 mijenja se i glasi:

„Kaznom zatvora do tri godine kazniće se za krivično djelo ko za predstavljanje, popularisanje ili napadanje određene izborne liste naredi korišćenje ili koristi vojsku, vojne organe, organe unutrašnjih poslova, pravosudne i državne organe i opremu ovih organa, kao i zaposleni u ovim organima i druga lica koja rade za ove organe ili sa njima sarađuju, ako izvršavaju ovakva naređenja.

Ako krivično djelo iz stava 1 ovog člana izvrši predsjednik Crne Gore, predsjednik Skupštine, predsjednik i članovi Vlade, predsjednik i sudije Ustavnog suda, predsjednik i sudije Vrhovnog suda, državni tužilac i rukovodilac državnog tužilaštva kazniće se kaznom zatvora do pet godina. ”

Član 54

Član 116 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj:

- 1) ko se prihvati kandidature suprotno članu 39 ovog zakona;
- 2) ko prilikom predlaganja kandidata da svoj potpis suprotno članu 44 ovog zakona;
- 3) ko postupi suprotno članu 50 a i članu 51a stav 2 ovog zakona;
- 4) ko na biračko mjesto dođe naoružan ili sa opasnim oruđem (član 69 stav 5);
- 5) ko izazove nered na biračkom mjestu usled čega je došlo do prekida glasanja (član 71 stav 1);
- 6) ko se, na opomenu predsjednika biračkog odbora, ne udalji sa biračkog mjesta (član 72);
- 7) ko postupi suprotno članu 77 ovog zakona;
- 8) ko onemogući praćenje sprovođenja izbora (član 111đ).

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1 tačka 2 ovog člana učiniocu će se izreći i zakonska mjera javnog objavljivanja odluke.

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1 tačka 4 ovog člana učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanje oružja, odnosno opasnog oruđa. ”

Član 55

Člana 117 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) vrši ispitivanje javnog mnjenja suprotno članu 2 stav 4 ovog zakona;
- 2) vrši izbornu propagandu suprotno članu 6 stav 3 ovog zakona;
- 3) ne postupi po čl. 51, 53, 53a, 56 i 62 ovog zakona;
- 4) postupi suprotno članu 63 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura."

Član 56

Skupština Crne Gore imenovaće Državnu izbornu komisiju, u skladu sa ovim zakonom, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Službe, Državna izborna komisija donijeće nakon tri mjeseca od dana imenovanja.

Član 57

Skupštine opština: Bar, Berane, Bijelo Polje, Danilovgrad, Žabljak, Kolašin, Plav, Plužine, Pljevlja, Podgorica, Rožaje i Šavnik imenovaće opštinske izborne komisije u roku od 60 dana od dana sprovođenja izbora za odbornike u skupštinama tih opština, koji će se održati u prvoj polovini 2014. godine.

Skupštine opština: Andrijevica, Budva, Kotor, Mojkovac, Nikšić, Petnjica, Tivat, Ulcinj, Herceg Novi i Cetinje imenovaće opštinske izborne komisije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 58

Državna izborna komisija donijeće propise i obrasce za izvršavanje ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uputstvo o načinu korišćenja elektronskih uređaja za identifikaciju birača ministarstvo nadležno za biračke spiskove donijeće u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 59

Opštinske izborne komisije obezbijediće biračkim odborima opremu i materijal za glasanje, u skladu sa članom 75 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, elektronski uređaj za identifikaciju birača biće sastavni dio opreme za glasanje od dana početka primjene odredbi iz čl. 68, 68a, 68b i 89 stav 9 ovog zakona.

Do dana početka primjene odredbi iz čl. 68, 68a, 68b i 89 stav 9 ovog zakona na biračkim mjestima koristiće se nevidljivo mastilo – sprej i optički čitač spreja.

Član 60

Odredba člana 85 stav 7 ovog zakona kojom je propisano da se uz zahtjev za glasanje putem pisma i ovlašćenje za podnošenje zahtjeva, biračkom odboru dostavlja i lična karta ili pasoš birača koji želi

da glasa putem pisma, primjenjivaće se od dana početka primjene odredbi iz čl. 68, 68a, 68b i 89 stav 9 ovog zakona.

Odredbe člana 85a st. 3 i 4 ovog zakona koje se odnose na elektronsku verifikaciju (identifikaciju), kao i odredba člana 85b stav 3 kojom se uređuje postupanje povjerenika u odnosu na odštampani odrezak-potvrdu, primjenjivaće se od roka iz stava 1 ovog člana.

Član 61

Odredbe čl. 68, 68a, 68b i 89 stav 9 ovog zakona primjenjivaće se od 1. novembra 2014. godine.

U roku od 15 dana odu dana stupanja na snagu ovog zakona, Vlada će posebnom Uredbom urediti način i postupak nabavki cjelokupnog izbornog materijala potrebnog za sprovođenje člana 68a ovog zakona, a u skladu sa članom 3 stav 12 Zakona o javnim nabavkama („Službeni list CG”, broj 42/11).

Ministarstvo finansija će obezbijediti neophodna finansijska sredstva za sprovođenje ovog zakona iz sredstava budžetske reserve.

Član 62

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

O b r a z l o ž e n j e

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje.

Predmet ovog zakona je uređivanje (propisivanje) načina i postupka ostvarivanja biračkog prava, kao jednog od osnovnih – temeljnih političkih prava i sloboda.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Skupština Crne Gore na sjednici koja je održana 31. maja 2013. godine, donijela je Zaključke o izgrađivanju povjerenja u izborni proces. Shodno navedenim Zaključcima obrazovana je Radna grupa, sa definisanom nadležnošću da pripremi izmjene seta zakona u cilju daljeg jačanja povjerenja u izborni proces, i da predloge za izmjenu ovih zakona uputi u skupštinsku proceduru. Jedan od zakona u nadležnosti Radne grupe je bio i Zakon o izboru odbornika i poslanika.

Radna grupa je tokom višemjesečnog rada održala 34. sjednice, od čega je značajan dio vremena posvetila upravo radu na izmjenama Zakona o izboru odbornika i poslanika. Na Radnoj grupi je utvrđen dio Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, koji nije obuhvatio prelazne i završne odredbe. Nacrt zakona je dostavljen na mišljenje Ministarstvu unutrašnjih poslova i Agenciji za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama. Ni nakon razmatranja

dostavljenih mišljenja od strane nadležnih institucija, Radna grupa nije uspjela da usaglasi predlog za izmjenu ovog zakona.

Razmatranje i usaglašavanje spornih pitanja, koja su obuhvaćena izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika nastavio je Kolegijum predsjednika Skupštine. Na sjednicama Kolegijuma analizirana su rješenja koja su, kao alternative, ponuđena u Nacrtu zakona koji je utvrđen na Radnoj grupi.

III. OBJAŠNJENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Imajući u vidu da se izmjeni Zakona o izboru odbornika i poslanika pristupilo u cilju daljeg jačanja povjerenja u izborni proces, suštinske izmjene koje su predložene u ovom predlogu zakona odnose se na organe za sprovođenje izbora i procedure za sprovođenje izbora.

Kada je u pitanju opštinska izborna komisija, predložena je izmjena koja na drugačiji način uređuje njen sastav u odnosu na postojeće zakonsko rješenje. Opštinsku izbornu komisiju čine predsjednik i četiri člana u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste. Sekretar opštinske izborne komisije, kako je predloženo, nije član komisije, imenuje se na predlog parlamentarne opozicije, i po pravilu na predlog opozicione izborne liste koja je na prethodnim izborima osvojila najviše odborničkih mandata. Sekretar komisije je nadležan za realizaciju administrativnih poslova predviđenih izbornim zakonodavstvom (član 7 Predloga zakona).

Značajne izmjene, kada je u pitanju sastav, predložene su i za Državnu izbornu komisiju. Predloženo je da Državnu izbornu komisiju čine predsjednik i deset članova u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Predsjednik Državne izborne komisije biraće Skupština većinom glasova ukupnog broja poslanika, na predlog radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanje, a nakon prethodno sprovedenog javnog konkursa. Parlamentarna opozicija će u stalni sastav Državne izborne komisije moći da predloži četiri člana od kojih će jedan vršiti funkciju sekretara komisije. Novo rješenje koje je sadržano u ovom predlogu odnosi se na mogućnost da se stalnom članu Državne izborne komisije koji se imenuje ispred političke partije, odnosno izborne liste za autentičnu zastupljenosti pripadnika

nmanjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice, imenuje zamjenik ali iz reda nekog drugog manjinskog naroda. Rješenje koje nije poznavao Zakon o izboru odbornika i poslanika, a koje je predloženo ovim predlogom, uređuje da se za člana stalnog sastava Državne izborne komisije, na osnovu javnog konkursa, i na predlog radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanje bira jedan predstavnik civilnog društva, nevladinog sektora i univerziteta, koji je stručan za pitanja izbornog zakonodavstva, uz jasno definisane uslove (član 10 Predloga zakona).

Predloženo je da se smanji broj potpisa potrebnih da bi izborna lista za izbor odbornika, odnosno poslanika bila utvrđena, i umjesto sada potrebnih 1% na najmanje 0,8% birača od broja birača u izornoj jedinici. U odnosu na izuzetak za utvrđivanje izbornih lista političkih partija ili grupa birača koje predstavljaju manjinski narod ili manjinsku nacionalnu zajednicu, za izbor odbornika izborna lista je utvrđena ako je podrži najmanje 150 birača. Takođe, Predlogom ovog zakona je data i mogućnost da izborna lista za izbor odbornika političkih partija ili grupa birača koje predstavljaju manjinski narod ili manjinsku nacionalnu zajednicu može biti utvrđena ako je svojim potpisom podrži onaj broj birača koji je za jedan broj manji u odnosu na broj glasova koliko je na prethodnim izborima za odnosnu opštinu vrijedio jedan odbornički mandat (član 20 Predloga zakona).

Ovim predlogom zakona uvodi se i obaveza za Ministarstvo unutrašnjih poslova, koje će biti nadležno da vodi biračke spiskove, a biće u obavezi da dostavlja obavještenje o izborima biračima (član 26 Predloga zakona).

Novi način identifikacije birača na biračkom mjestu uslovio je izmjenu više članova Zakona o izboru odbornika i poslanika. Predloženo je da se na biračkom mjestu koristi elektronski uređaj za identifikaciju birača. Predložene su i izmjene u postupku sprovođenja glasanja putem pisma (čl. 27, 28, 37 i 38 Predloga zakona).

Treba istaći da su predložena rješenja koja treba da poboljšaju prava birača koja nijesu u mogućnosti da na biračkom mjestu lično glasaju zbog nepristupačnog okruženja, informacija i komunikacija (lica sa invaliditetom), ili nepismenosti (nepismeno lice). (Član 36 Predloga zakona).

Predlog sadrži i znatan broj rješenja koja se odnose na terminološko usklađivanje odredbi Zakona, njihovo preciziranje i unaprjeđivanje kada je u pitanju njihova primjenjivost.

IV. RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU ZAKONA DANOM OBJAVLJIVANJA

Stupanja na snagu zakona danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore,, predloženo je iz razloga hitnosti, imajući u vidu da u prvoj polovini 2014. godine predstoje izbori u većem broju opština u Crnoj Gori.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti posebna – dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

TEKST ODREDBA ZAKONA O IZBORU ODBORNIKA I POSLANIKA KOJE SE MIJENJAJU

Član 13

Izbori za odbornike, odnosno poslanike raspisuju se odlukom organa nadležnog za raspisivanje izbora.

Odlukom o raspisivanju izbora utvrđuju se rokovi za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom i određuje dan održavanja izbora.

Odluka o raspisivanju izbora objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", a za odbornike i u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Član 17

Organi za sprovođenje izbora rade na osnovu zakona.

Za svoj rad organi za sprovođenje izbora odgovaraju organu koji ih je imenovao.

Svi organi i organizacije dužni su da pružaju pomoć organima za sprovođenje izbora i da im dostavljaju podatke potrebne za rad.

Državni organi, organi lokalne samouprave, drugi organi i organizacije dužni su da pružaju stručnu i tehničku pomoć organima za sprovođenje izbora i da im dostavljaju podatke potrebne za rad.

Član 23

Izborne komisije su: opštinske i Državna izborna komisija.

Član 24

Opštinsku izbornu komisiju u stalnom sastavu imenuje skupština opštine, na predlog radnog tijela skupštine opštine nadležnog za izbor i imenovanja, iz reda kandidata koje predlože političke partije, odnosno grupe građana koje imaju odbornike u skupštini opštine.

Odluka o imenovanju opštinske izborne komisije objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Član 25

Opštinsku izbornu komisiju čine: predsjednik, sekretar i pet članova u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Za predsjednika opštinske izborne komisije imenuje se kandidat političke partije, odnosno podnosioca izborne liste koja je na prethodnim izborima dobila najveći broj odborničkih mandata.

Ukoliko je na prethodnim izborima najveći broj mandata dobila koaliciona izborna lista, za predsjednika opštinske izborne komisije imenuje se kandidat političke partije kojoj je, u okviru koalicije, pripao najveći broj odborničkih mandata.

Za sekretara opštinske izborne komisije imenuje se kandidat političke partije koja je na prethodnim izborima druga po broju osvojenih odborničkih mandata, odnosno broju osvojenih glasova, primjenom kriterijuma utvrđenih odredbama ovog člana za imenovanje predsjednika opštinske izborne komisije, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Za članove stalnog sastava opštinske izborne komisije obavezno se imenuje i po jedan predstavnik dvije opozicione političke partije u odgovarajućoj skupštini koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj mandata, a u slučaju istog broja mandata, najveći broj glasova.

Predsjedniku i članovima opštinske izborne komisije u stalnom sastavu imenuju se zamjenici.

Opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste može imati zamjenika.

Predsjednika i članove komisije, kao i opunomoćene predstavnike podnosilaca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti, u vršenju poslova i zadataka u komisiji zamjenjuju njihovi zamjenici.

Predsjednik komisije, njegov zamjenik i sekretar, kao i članovi komisije imenuju se iz reda diplomiranih pravnika, a zamjenici članova komisije imenuju se, po pravilu, iz reda diplomiranih pravnika.

Član 29

Državnu izbornu komisiju u stalnom sastavu imenuje Skupština, na predlog radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanja, iz reda kandidata koje predlože političke partije koje imaju poslanike u Skupštini.

Odluka o imenovanju Državne izborne komisije objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore.

Član 30

Državnu izbornu komisiju čine: predsjednik, sekretar i devet članova u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Za predsjednika Državne izborne komisije imenuje se kandidat političke partije koja je na prethodnim izborima dobila najveći broj poslaničkih mandata.

Za sekretara Državne izborne komisije imenuje se kandidat političke partije koja je na prethodnim izborima druga po broju osvojenih poslaničkih mandata.

Za članove stalnog sastava Državne izborne komisije obavezno se imenuju po jedan predstavnik tri opozicione partije u Skupštini i jedan predstavnik opozicione političke partije, odnosno podnosioca izborne liste za autentičnu zastupljenost pripadnika manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice, koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj glasova.

Predsjedniku i članovima Državne izborne komisije u stalnom sastavu imenuju se zamjenici.

Opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste može imati zamjenika.

Predsjednika i članove Državne izborne komisije i opunomoćene predstavnike podnosilaca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti, u vršenju poslova i zadataka u Državnoj izbornoj komisiji zamjenjuju njihovi zamjenici.

Predsjednik i članovi Državne izborne komisije, njihovi zamjenici i sekretar Komisije imenuju se iz reda diplomiranih pravnika.

Član 31

Državna izborna komisija, danom donošenja rješenja o proglašenju izborne liste, zaključkom utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav ovog organa.

Zaključak o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosilaca izborne liste u prošireni sastav Državna izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste u roku od 24 časa od časa donošenja tog zaključka.

Podnosilac izborne liste odrediće svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav Državne izborne komisije i o tome obavijestiti Državnu izbornu komisiju koja, najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja, zaključkom poimenično utvrđuje lica koja postaju njeni članovi.

Opunomoćeni predstavnici učestvuju u radu i punovažno odlučuju 15 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Mandat opunomoćenih predstavnika u Državnoj izbornoj komisiji prestaje danom utvrđivanja konačnih rezultata izbora.

Član 32

Državna izborna komisija:

- 1) stara se o zakonitom sprovođenju izbora i jedinstvenoj primjeni odredaba ovog zakona;
- 2) prati primjenu i daje mišljenja u vezi sa primjenom ovog zakona;
- 3) usklađuje rad opštinskih izbornih komisija i daje uputstva u vezi primjene ovog zakona i vrši nadzor nad njihovim radom;
- 4) utvrđuje jedinstvene standarde za izborni materijal;
- 5) propisuje obrasce za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom;
- 6) propisuje način proglašenja izbornih lista;
- 7) određuje način rukovanja i čuvanja izbornog materijala;

- 8) ocjenjuje da li su izborne liste za poslanike sastavljene i podnešene u skladu sa ovim zakonom;
 - 9) donosi rješenje o proglašenju izbornih lista za poslanike;
 - 10) javno objavljuje broj birača u cjelini, po opštinama i po biračkim mjestima;
 - 11) utvrđuje rezultate izbora za poslanike, kao i broj glasova za svaku izbornu listu i utvrđuje broj mandata koji pripada svakoj izornoj listi za izbor poslanika;
 - 12) javno objavljuje ukupne rezultate za izbor poslanika i po svakom biračkom mjestu u Crnoj Gori;
 - 13) podnosi izvještaj Skupštini Crne Gore o rezultatima za izbor poslanika i o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta;
 - 14) izdaje uvjerenje izabranom poslaniku;
 - 15) dostavlja podatke o izborima za poslanike organima nadležnim za prikupljanje i obradu statističkih podataka, i
 - 15a) donosi poslovnik o radu;
 - 16) obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom;
- Državna izborna komisija ima svoju web stranicu na kojoj objavljuje sve akte i podatke od značaja za sprovođenje izbora, kao i privremene i konačne rezultate glasanja na svakom biračkom mjestu.

Član 33a

Predsjednik i sekretar Državne izborne komisije dužnost mogu obavljati profesionalno, o čemu odlučuje Skupština.

Rješenje o zaradi predsjednika i sekretara Državne izborne komisije koji dužnost obavljaju profesionalno donosi odbor Skupštine nadležan za administrativna pitanja.

Član 34

Za vršenje stručnih i administrativnih poslova Državna izborna komisija obrazuje službu Državne izborne komisije (u daljem tekstu: Služba).

Službom rukovodi sekretar Državne izborne komisije.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Službe donosi Komisija, na predlog sekretara Komisije i uz prethodno mišljenje organa državne uprave nadležnog za kadrove.

Na status i druga prava zaposlenih u Službi primjenjuju se propisi koji se odnose na državne službenike i namještenike.

Uslove za rad Državne izborne komisije i Službe obezbjeđuje Skupština.

2. Birački odbor

Član 35

Birački odbor čine predsjednik i četiri člana u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Svakoj političkoj partiji zastupljenoj u odgovarajućoj skupštini pripada broj predsjednika biračkih odbora srazmjerno proporcionalnoj zastupljenosti odborničkih mjesta u skupštini, a biračka mjesta na kojima bi pojedina politička partija predlagala predstavnika za predsjednika biračkog odbora, opštinska izborna komisija određuje žrijebom.

U stalni sastav biračkog odbora dva člana imenuju se na predlog političke partije, odnosno koalicije koja ima većinu u odgovarajućoj skupštini opštine.

U stalni sastav biračkog odbora obavezno se imenuje po jedan predstavnik dvije opozicione političke partije u odgovarajućoj skupštini, koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj mandata, a u slučaju istog broja mandata, najveći broj glasova.

Ukoliko u odgovarajućoj skupštini opštine postoji samo jedna opoziciona politička partija, u stalni sastav biračkog odbora imenuju se dva predstavnika te partije.

Predsjednika i članove biračkog odbora, kao i opunomoćene predstavnike podnosilaca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti, u vršenju poslova i zadataka biračkog odbora zamjenjuju njihovi zamjenici.

Član 37

Birački odbor neposredno sprovodi glasanje na biračkom mjestu.

Birački odbor se stara o održavanju reda na biračkom mjestu za vrijeme glasanja.

Birački odbor određuje, iz reda svojih članova, dva povjerenika za glasanje van biračkog mjesta.

Bliža pravila o radu biračkog odbora uređuje Državna izborna komisija.

Član 39

Jedno lice može biti kandidat za odbornika samo na jednoj izornoj listi i samo u jednoj izornoj jedinici.

Jedno lice može biti kandidat za poslanika samo na jednoj izornoj listi.

Na jednoj izornoj listi može biti najmanje 2/3, a najviše onoliko kandidata koliko se bira. Izuzetno od stava 3 ovog člana, na izornoj listi za izbor poslanika koju podnose grupe građana ili političke stranke koje predstavljaju manjinski narod ili manjinsku nacionalnu zajednicu može biti najmanje 1/3, a najviše onoliko kandidata koliko se bira.

Podnosilac izborne liste određuje redosljed kandidata na listi.

Član 41

Ako po donošenju rješenja o proglašenju izborne liste kandidat pravosnažnom sudskom odlukom bude lišen poslovne sposobnosti, izgubi crnogorsko državljanstvo, odustane od kandidature, odnosno ako nastupi njegova smrt podnosilac izborne liste gubi pravo da predloži novog kandidata.

Položaj na izornoj listi kandidata iz stava 1 ovog člana zauzima kandidat koji je po redosljedu sljedeći na izornoj listi.

Član 42

Naziv izborne liste određuje se prema nazivu političke partije koja podnosi listu.

Ako dvije ili više političkih partija podnesu koalicionu izbornu listu, naziv i druga prava i obaveze podnosilaca koalicione izborne liste određuju se sporazumom koji se istovremeno sa koalicionom izbornom listom dostavlja nadležnoj izornoj komisiji.

Uz naziv izborne liste grupe birača podnosilac određuje i bližu oznaku te liste.

U naziv liste iz st. 1 do 3 ovog člana podnosilac liste može uključiti i ime i prezime nosilaca te liste, uz njihovu pismenu saglasnost.

Lice određeno kao nosilac izborne liste ne mora biti kandidat na listi.

Član 43

Izborna lista za izbor odbornika, odnosno poslanika utvrđena je ako je svojim potpisima podrži najmanje 1% birača od broja birača u izbornoj jedinici, računajući prema podacima o broju birača sa izbora koji su prethodili odluci za raspisivanje izbora, bez obzira da li se radi o izborima za predsjednika Crne Gore ili o izborima za skupštinu.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, za političke partije ili grupe birača koje predstavljaju manjinski narod ili manjinsku nacionalnu zajednicu, izborna lista za izbor odbornika utvrđena je ako je svojim potpisom podrži najmanje 200 birača, odnosno za izbor poslanika utvrđena je ako je svojim potpisom podrži najmanje 1.000 birača, a koriste pravo iz člana 94 stav 2 ovog zakona.

Izborna lista za izbor poslanika koja predstavlja manjinski narod ili manjinsku nacionalnu zajednicu sa učešćem u ukupnom stanovništvu Crne Gore do 2% prema rezultatima posljednjeg popisa utvrđena je ako je svojim potpisom podrži najmanje 300 birača.

Birači koji potpisuju liste za izbor odbornika moraju imati prebivalište na području odnosno opštine.

Birači koji potpisuju liste za izbor poslanika moraju imati prebivalište na teritoriji Crne Gore.

Državna izborna komisija propisuje sadržaj i oblik obrasca za potpis birača iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Član 46

Izborna lista za izbor odbornika dostavlja se opštinskoj izbornoj komisiji, a za izbor poslanika Državnoj izbornoj komisiji najranije 20 dana od dana raspisivanja izbora, a najkasnije 25 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Uz izbornu listu, izbornoj komisiji se dostavlja i sljedeća dokumentacija:

- 1) pismena izjava kandidata da prihvata kandidaturu;
- 2) potvrda o biračkom pravu za svakog kandidata sa izborne liste;
- 3) potvrda o prebivalištu svakog kandidata;
- 4) spisak sa potpisima birača koji podržavaju izbornu listu;
- 5) pisana saglasnost o prihvatanju nosioca liste, ako je to uključeno u naziv liste;
- 6) odluka nadležnog organa političke partije kojom je verifikovao izbornu listu;
- 7) izborna prijava;
- 8) osnivački i programski akt.

Izborna lista sa dokumentacijom dostavlja se neposredno nadležnoj komisiji.

Obrazac izborne prijave iz stava 2 tačka 7 ovog člana utvrdiće Državna izborna komisija.

Član 63

U roku od 10 dana prije dana održavanja izbora, u programima radio-difuznih servisa nije dozvoljeno objavljivanje rezultata ispitivanja javnog mnjenja, drugih istraživanja i analiza u vezi sa opredjeljenjem birača u pogledu procjene rezultata izbora.

Na dan izbora, tokom trajanja glasanja, nikome nije dozvoljeno da u programima radio-difuznih servisa i drugih medija objavljuje procjenu rezultata glasanja.

Član 67

Birač glasa na biračkom mjestu na kome je upisan u izvod iz biračkog spiska. Obaveza iz stava 1 ovog člana odnosi se i na birače koji se nalaze na odsluženju vojnog roka, odnosno koji izvršavaju obavezu u jedinicama ili ustanovama Vojske. Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana birač može, putem pisma, glasati i van biračkog mjesta na kome je upisan u izvod iz biračkog spiska, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Način glasanja van biračkog mjesta, kao i broj birača koji su na taj način ostvarili svoje biračko pravo unosi se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Bliža pravila o glasanju putem pisma utvrđuje Državna izborna komisija.

Član 68

Organ lokalne uprave nadležan za biračke spiskove dostavlja obavještenje o izborima biračima, najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

Organ lokalne uprave iz stava 1 ovog člana dostavljanje obavještenja o izborima biračima vrši putem dostave na adresu stanovanja.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži: dan i vrijeme održavanja izbora, broj i adresu biračkog mjesta na kome se glasa i broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska.

Član 68a

Na biračkim mjestima koristi se nevidljivo mastilo - sprej i optički čitač spreja.

Biraču koji odbije test sa nevidljivim mastilom-sprejom, birački odbor neće dozvoliti da glasa.

Način korišćenja spreja iz stava 1 ovog člana utvrđuje Državna izborna komisija.

Član 69

Svaki birač glasa lično.

Birač u toku održavanja izbora može glasati samo jedanput.

Glasa se na ovjerenom glasačkom listiću.

Birač svojim ručnim potpisom na izvodu iz biračkog spiska potvrđuje prijem glasačkog listića.

Niko ne smije doći na biračko mjesto naoružan ili sa opasnim oruđem.

Na biračkom mjestu i na 50 metara od biračkog mjesta zabranjeno je isticanje simbola političkih stranaka i drugog propagandnog materijala, kojima se može uticati na opredjeljenje birača.

Ako se u toku glasanja naruše pravila iz stava 1 do 6 ovog člana, birački odbor se može raspustiti. U slučaju raspuštanja biračkog odbora, glasanje se na tom biračkom mjestu ponavlja.

Članu biračkog odbora koji vrši identifikaciju birača, kao i ostalim članovima biračkog odbora zabranjuje se da, u bilo kojoj formi, a posebno glasnim obraćanjem saopšti ime i prezime birača, kao i njegov redni broj na biračkom spisku.

Član 71a

U prostoriji za glasanje zabranjena je upotreba telefona, mobilnih telefona i pejdžera. Članovima biračkog odbora i licima koja prate rad organa za sprovođenje izbora za vrijeme glasanja zabranjeno je na biračkom mjestu vođenje bilo kakve evidencije o biračima koji su glasali, kao i korišćenje kopije biračkog spiska ili bilo koje druge pomoćne evidencije o biračima.

Ako član biračkog odbora ili lice koje prati rad organa za sprovođenje izbora postupi suprotno stavu 1 i 2 ovog člana, predsjednik biračkog odbora će ga upozoriti, a ako lice i dalje nastavi da ometa rad, predsjednik biračkog odbora na osnovu prethodne odluke biračkog odbora će ga udaljiti, što će konstatovati u zapisnik o radu biračkog odbora. Ukoliko je iz prostorije udaljen član biračkog odbora, predsjednik biračkog odbora je dužan da, za dalji rad, omogući prisustvo njegovog zamjenika.

Član 73a

Glasački listić štampa se tako da ima dva dijela, i to kontrolni kupon, odnosno odrezak glasačkog listića na kojem se nalazi jedinstveni serijski broj i glasački listić.

Jedinstveni serijski broj ne smije biti odštampan na glasačkom listiću.

Kontrolni kupon, odnosno odrezak glasačkog listića i glasački listić odvojeni su perforacijom.

Raspon serijskih brojeva na kontrolnom kuponu odgovara broju birača upisanih u birački spisak, s tim što se broj glasačkih listića po redosljedu serijskih brojeva na kontrolnom kuponu određuje za svako biračko mjesto u određenoj izbornoj jedinici.

Kontrolni kupon glasačkog listića štampa se, po širini, najviše do jedne polovine širine glasačkog listića.

Glasački listić štampa se na posebno zaštićenom 90-gramskom papiru sa vodenim žigom.

Član 74

Nadležna izborna komisija bliže propisuje oblik i izgled glasačkih listića, način mjesta i kontrolu štampanja i distribuciju glasačkih listića, kao i uništavanje matrica.

Nadležna izborna komisija utvrđuje broj glasačkih listića koji mora biti istovjetan broju birača upisanih u birački spisak, kao i broj rezervnih glasačkih listića.

Broj rezervnih glasačkih listića utvrđuje se najviše do 3% od ukupnog broja birača u odgovarajućoj izbornoj jedinici.

Serijski brojevi na kontrolnim kuponima rezervnih glasačkih listića određuju se u rasponu od prvog narednog serijskog broja iza ukupnog broja birača u odgovarajućoj izbornoj jedinici do serijskog broja koji je identičan zbiru ukupnog broja birača i broja rezervnih glasačkih listića u odgovarajućoj izbornoj jedinici.

Državna izborna komisija za izbor poslanika, a opštinska izborna komisija za izbor odbornika utvrđuje boju glasačkih listića.

Glasačke listiće za izbor odbornika ovjerava svojim pečatom opštinska izborna komisija, a glasačke listiće za izbor poslanika Državna izborna komisija.

Član 75

Opštinska izborna komisija je dužna da za svaki birački odbor blagovremeno pripremi materijal za glasanje, a naročito: potreban broj glasačkih listića, zbirne izborne liste,

izvod iz biračkog spiska, posebne i službene koverta za glasanje, kao i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora.

Za glasanja koja se istovremeno obavljaju izdaje se onoliko ovjerenih izvoda iz biračkog spiska koliko ima glasanja.

Izborni materijal od opštinske izborne komisije preuzima birački odbor, najkasnije 48 časova prije dana održavanja izbora.

Nadležni opštinski organ stara se o uređivanju biračkih mjesta i priprema za svaki birački odbor potreban broj glasačkih kutija sa priborom za pečačenje i priborom za glasanje.

Na dan izbora, prije početka glasanja, birački odbor utvrđuje da li je pripremljeni izborni materijal za to biračko mjesto potpun i u ispravnom stanju, da li je biračko mjesto uređeno na način kojim se obezbjeđuje tajnost glasanja i da li glasanje može početi, što unosi u zapisnik o radu biračkog odbora.

Član 77

Predstavnici podnosioca izbornih lista i kandidati za odbornike i poslanike imaju pravo uvida u izborni materijal, a naročito u izvode iz biračkih spiskova, zapisnike biračkog odbora, zapisnike izbornih komisija i glasačke listiće. Uvid se vrši u službenim prostorijama izborne komisije, kao i kod organa kod kojih se izborni materijal nalazi.

Otvaranje omota sa izbornim materijalom i otvaranje koverti sa glasačkim listićima vrši opštinska izborna komisija u stalnom sastavu, u prisustvu ovlašćenog predstavnika podnosioca zahtjeva za uvid u izborni materijal.

Nakon izvršenog uvida u izborni materijal, izborni materijal se pakuje i pečatira na način utvrđen u članu 91 ovog zakona.

Na zahtjev podnosioca izborne liste organi kod kojih se nalazi izborni materijal dužni su da odobre njegovo fotokopiranje o trošku podnosioca zahtjeva.

Uvid u izborni materijal može se obaviti u roku od pet dana od dana održavanja izbora.

Uvid u izborni materijal i njegovo fotokopiranje, nakon isteka roka iz stava 5 ovog člana, može ostvariti parlamentarna stranka na osnovu podnijetog zahtjeva.

Član 80

Birač saopštava biračkom odboru svoje ime i prezime, a svoj identitet dokazuje ličnom kartom ili pasošem ako sadrži matični broj ili broj lične karte.

Birač ne može glasati bez podnošenja dokaza o svom identitetu.

Predsjednik ili član biračkog odbora, pošto utvrdi identitet birača, zaokružuje redni broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska, objašnjava mu način glasanja i predaje glasački listić.

Član 84

Birač koji nije u mogućnosti da na biračkom mjestu lično glasa (slijepo, invalidno ili nepismeno lice) ima pravo da povede lice koje će umjesto njega, na način koji mu ono odredi, ispuniti listić, odnosno obaviti glasanje.

Glasanje za birača iz stava 1 ovog člana ne može obaviti član biračkog odbora, ni opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Način glasanja iz stava 1 ovog člana unosi se u zapisnik.

Član 85

Birač koji nije u mogućnosti da glasa na biračkom mjestu (nemoćno ili spriječeno lice), a želi da glasa obavijestice o tome birački odbor. Birački odbor će preko svoja dva povjerenika za glasanje putem pisma, koji ne mogu biti iz iste političke partije, odnosno koalicije omogućiti takvom licu da glasa, na način kojim se obezbjeđuje neposrednost i tajnost glasanja.

Pošto je obaviješten o nemogućnosti birača da glasa na biračkom mjestu, birački odbor će, preko povjerenika za glasanje putem pisma, dostaviti biraču u službenoj koverti ovjereni glasački listić, zbirnu izbornu listu i poseban koverat za popunjeni glasački listić.

Pošto birač glasa, zatvara glasački listić u poseban koverat koji jedan od povjerenika pred njim pečati žigom na pečatnom vosku. Potom se zatvoreni koverat u kojem se nalazi glasački listić stavlja u službeni koverat koji jedan od povjerenika pred biračem pečati.

Povjerenici predaju biračkom odboru službeni koverat koji birački odbor otvara, zaokružuje redni broj pod kojim je birač registrovan u izvod iz biračkog spiska, a neotvoreni koverat sa glasačkim listićem ubacuje u glasačku kutiju.

Način glasanja birača iz stava 1 ovog člana unosi se u zapisnik.

Bliža pravila o načinu glasanja iz stava 1 ovog člana donosi Državna izborna komisija.

Član 88

Birači koji u vrijeme održavanja izbora borave u inostranstvu glasaju na biračkom mjestu na području posljednjeg prebivališta na teritoriji Crne Gore, prije odlaska u inostranstvo.

Član 89

Po završenom glasanju, birački odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mjestu.

Birački odbor utvrđuje broj neupotrijebljenih glasačkih listića i stavlja ih u poseban omot koji pečati.

Nakon toga birački odbor utvrđuje broj kontrolnih kupona odvojenih od glasačkih listića i stavlja ih u poseban omot koji se pečati.

Na osnovu izvoda iz biračkog spiska, birački odbor utvrđuje ukupan broj birača koji su glasali.

Kada se glasačka kutija otvori, poslije provjere kontrolnog lista, važeći glasački listići odvajaju se od nevažećih.

Podatke iz st. 2, 3 i 4 ovog člana birački odbor unosi u zapisnik prije otvaranja glasačke kutije.

Birački odbor utvrđuje broj nevažećih glasačkih listića, zatim broj važećih listića, kao i broj glasova za svaku izbornu listu, što unosi u zapisnik.

Nevažeći glasački listić je nepopunjeni glasački listić, listić koji je popunjen tako da se ne može utvrditi za koju se izbornu listu glasalo i listić na kome je zaokruženo više od jedne izborne liste.

Ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja birača koji su glasali ili ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja kontrolnih kupona ili ako se utvrdi postojanje dva ili više kontrolnih kupona sa istim

serijskim brojem ili serijskim brojem koji ne pripada tom biračkom mjestu, birački odbor se raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom biračkom mjestu se ponavlja. Rezultati glasanja na tom biračkom mjestu utvrđuju se poslije ponovljenog glasanja.

Član 91

Neupotrijebljene, nevažeće i važeće glasačke listiće birački odbor stavlja u posebne koverte na kojima stoji oznaka sadržaja i koje se pečatiraju, a potom, cijeli izborni materijal (zapisnik o radu, izvod iz biračkog spiska, glasačke listiće, kontrolne kupone odvojene od glasačkih listića, pečat biračkog odbora, kao i ostali izborni materijal) stavlja u jedan koverat koji se pečatira.

Po utvrđivanju rezultata glasanja, birački odbor će, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 12 časova od časa zatvaranja biračkog mjesta, dostaviti opštinskoj izbornoj komisiji izborni materijal iz stava 1 ovog člana.

Član 92

Po prijemu izbornog materijala sa biračkih mjesta, opštinska izborna komisija utvrđuje: ukupan broj birača upisanih u birački spisak; broj birača koji je glasao na biračkim mjestima; broj birača koji su glasali putem pisma; ukupan broj primljenih glasačkih listića; ukupan broj nevažećih glasačkih listića; ukupan broj važećih glasačkih listića i broj glasova datih za svaku izbornu listu za izbor.

Na osnovu rezultata glasanja na svim biračkim mjestima u izbornoj jedinici, opštinska izborna komisija utvrđuje privremene rezultate za izbor odbornika, u roku od 12 časova od časa dostavljanja izvještaja sa biračkih mjesta.

O rezultatima glasanja za izbor poslanika na biračkim mjestima određenim posebnom odlukom Skupštine, opštinska izborna komisija sačinjava poseban izvještaj.

Opštinska izborna komisija utvrđuje rezultate glasanja za poslanike na biračkim mjestima na svom području, najkasnije u roku od 12 časova od dostavljanja izvještaja sa biračkih mjesta i o tome dostavlja izvještaj sa zapisnikom o svom radu Državnoj izbornoj komisiji.

Državna izborna komisija utvrđuje privremene rezultate za izbor poslanika, u roku od 12 časova od časa dostavljanja izvještaja opštinskih izbornih komisija.

Član 102

Ponovni izbori sprovode se ako nadležna izborna komisija poništi izbore na pojedinom biračkom mjestu.

U slučaju iz stava 1 ovog člana glasanje se ponavlja samo na tom biračkom mjestu.

Ponovni izbori se sprovode na način i po postupku koji su ovim zakonom utvrđeni za sprovođenje izbora.

Ponovne izbore raspisuje nadležna izborna komisija.

U slučaju ponavljanja izbora konačni rezultati izbora utvrđuju se po završetku ponovljenog glasanja.

Član 104

Ako odborniku, odnosno poslaniku prestane mandat iz razloga utvrđenih u članu 101 ovog zakona mandat dobija novi odbornik, odnosno poslanik na način utvrđen ovim članom.

Ako na izbornoj listi sa koje je odbornik, odnosno poslanik izabran preostane isti ili veći broj kandidata od broja odbornika, odnosno poslanika kojima je prestao mandat izabraće se onaj kandidat koji je sljedeći prema redosljedu na izbornoj listi.

Ako odborniku, odnosno poslaniku koji je izabran sa koalicione izborne liste prestane mandat iz razloga utvrđenih u članu 101 ovog zakona, za odbornika, odnosno poslanika izabraće se onaj kandidat prema redosljedu sa konstituenta liste kojoj on pripada.

Ako na izbornoj listi sa koje je odbornik, odnosno poslanik izabran nema kandidata izabranim za odbornika, odnosno poslanika smatraće se kandidat sa liste koja ima, po veličini, najveći sljedeći količnik.

Mandat novog odbornika, odnosno poslanika traje do isteka mandata odbornika, odnosno poslanika kome je prestao mandat.

Od kandidata iz st. 2 i 3 ovog člana, prije potvrđivanja mandata, pribavlja se pismena saglasnost da prihvata mandat.

Član 111g

Zainteresovani strani posmatrači iz člana 111 v ovog zakona, prijavu za posmatranje izbora podnose Ministarstvu inostranih poslova Crne Gore, najkasnije deset dana prije dana održavanja izbora.

Prijava iz stava 1 ovog člana sadrži: naziv države iz koje posmatrač dolazi, naziv organizacije, dokaz o upisu u registar, broj i sastav predstavnika i vrijeme boravka.

Ministarstvo inostranih poslova, narednog dana po prijemu prijave, dostavlja prijavu Državnoj izbornoj komisiji.

Državna izborna komisija u roku od 48 časova od dana prijema prijave izdaje službena ovlašćenja za posmatranje izbora, ili odbija svojim rješenjem izdavanje ovlašćenja.

Član 111e

Državna izborna komisija na predlog organa za sprovođenje izbora, može oduzeti ovlašćenje ili identifikacionu karticu licu kome je izdata, ukoliko se ne pridržava pravila o održavanju reda na biračkom mjestu, odnosno pravila o radu organa za sprovođenje izbora.

Član 113

Izabranom poslaniku, odnosno odborniku koga je predložila grupa birača i političkoj stranci za izabranog poslanika, odnosno odbornika sa liste te političke partije pripada jednokratna novčana naknada čiji iznos određuje Skupština, odnosno skupština opštine.

Član 115

Novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine kazniće se za krivično djelo: ko poslije obavljenih izbora pozove birača na odgovornost zbog glasanja ili zahtijeva od njega da kaže kako je glasao ili zašto nije glasao.

Ako djelo iz stava 1 ovog člana izvrši član izborne komisije, biračkog odbora ili drugo lice u vršenju dužnosti u vezi sa izborima, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Kaznom zatvora od tri godine kazniće se za krivično djelo ko za predstavljanje, popularisanje ili napadanje određene izborne liste naredi korišćenje ili koristi vojsku,

vojne organe, organe unutrašnjih poslova, pravosudne i državne organe i opremu ovih organa, kao i zaposleni u ovim organima i druga lica koja rade za ove organe ili sa njima saraduju, ako izvršavaju ovakva naređenja.

Ako krivično djelo iz stava 3 ovog člana izvrši predsjednik Crne Gore, predsjednik Skupštine, predsjednik i članovi Vlade, predsjednik i sudije Ustavnog suda, predsjednik i sudije Vrhovnog suda, državni tužilac i njegovi zamjenici, kao i odgovarajući funkcioneri u Saveznoj Republici Jugoslaviji kazniće se kaznom zatvora do pet godina.

Član 116

Novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori ili kaznom zatvora do 60 dana kazniće se za prekršaj:

- 1) ko vrši agitaciju suprotno odredbi člana 6 ovog zakona;
- 2) ko se prihvati kandidature suprotno odredbi člana 39 ovog zakona;
- 3) ko prilikom predlaganja kandidata da svoj potpis suprotno odredbi člana 44 ovog zakona;
- 4) ko za predstavljanje izbornih lista koristi imovinu suprotno članu 50 stav 2 ovog zakona;
- 5) ko ometa rad biračkog odbora, sprovođenje izbora, odnosno glasanje ili rad izborne komisije;
- 6) ko se, pošto je glasao, na opomenu predsjednika biračkog odbora, ne udalji sa biračkog mjesta, suprotno odredbi člana 72 ovog zakona;
- 7) ko suprotno odredbi člana 69 ovog zakona, dođe do biračkog mjesta pod oružjem ili sa opasnim oruđem.

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1 tačka 7) ovog člana učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanja oružja, odnosno opasnog oruđa.

Član 117

Novčanom kaznom od pedesetostrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se za prekršaj javno glasilo i drugo sredstvo javnog informisanja:

- 1) ako ne postupi po odredbi čl. 51, 52, 53, 56, 57, 58 i 62 ovog zakona;
- 2) ako postupi suprotno odredbi člana 63 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u javnom glasilu i drugom sredstvu javnog informisanja novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.